

กรอบการวิจัยด้านวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

กรอบวิจัย

๑. การวิจัยเพื่อพัฒนาเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๑. การวิจัยปัจจัยที่จะสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ โดยใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่รวมถึงการนำอัตลักษณ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีชีวิตมาร่วมใช้ได้อย่างเหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่โดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือเกินสมดุล

๑.๑ การวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตประสิทธิภาพการจัดการ และคุณภาพของสินค้าและบริการ โดยนำศักยภาพของพื้นที่มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างพื้นที่ โดยครอบคลุมทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๑.๒ การวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการทั้งจากผลิตผลเดิมผลิตภัณฑ์ใหม่ผลิตผลพลอยได้ระหว่างการผลิตและบริการเดิมหรือบริการใหม่ๆ ให้มีความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์โดยอาจเป็นการพัฒนาหรือต่อยอดวัสดุ/วัตถุดิบกิ่งสำเร็จรูปหรือขั้นกลางในกระบวนการผลิตทั้งในระดับชุมชนและอุตสาหกรรม และการสร้างนวัตกรรมภาคบริการ ที่สามารถตอบสนองความต้องการได้ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

๒. การวิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพที่ทันต่อสถานการณ์ในการดำเนินงานและบริหารจัดการกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างยั่งยืน

๒.๑ การวิจัยและพัฒนาหลากหลายเพื่อการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๒.๒ การวิจัยเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๒.๓ การวิจัยเพื่อสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ และการพัฒนาเครือข่ายของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทุกระดับ

๒.๔ การวิจัยเพื่อส่งเสริมการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจและการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจโดยนำศักยภาพที่แตกต่างกันมาเกื้อหนุนกันและเชื่อมโยงการดำเนินธุรกิจร่วมกันของสมาชิกเครือข่ายในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อพัฒนาเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนและสถาบันที่เกี่ยวข้องอันจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ และความเชี่ยวชาญระหว่างสมาชิก

๒.๕ การวิจัยเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันจากปัจจัยเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกประเทศการฟื้นฟูและบรรเทาผลกระทบ ที่เกิดขึ้นกับวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฉุกเฉินและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๖ การวิจัยเพื่อสร้างแนวทางในการบริหารจัดการสำหรับยกระดับขีดความสามารถวิสาหกิจสู่การสังเคราะห์ วิเคราะห์ และพัฒนาเป็นต้นแบบของการดำเนินงาน สำหรับตอบสนองการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ของกลุ่มวิสาหกิจ

๒.๗ การวิจัยในการจัดการทรัพยากร และพัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๒.๘ การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ เพื่อลดต้นทุนการขนส่งสินค้าและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการขนส่งสินค้า เพื่อสร้างโอกาสและศักยภาพในการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ

๒.๙ การศึกษาการเป็นรูปแบบนิติบุคคลของวิสาหกิจที่เหมาะสมเพื่อการปรับปรุงกฎระเบียบและการบริหารจัดการที่ดีเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้วิสาหกิจเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

๒.๑๐ การวิจัยและพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน

๒.๑๑ การวิจัยในการจัดการทรัพยากรชุมชนและบุคคลเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจ

๒.๑๒ การวิจัยและพัฒนาระบบคลัสเตอร์วิสาหกิจ

๒.๑๓ การวิจัยและพัฒนาดัชนีชี้วัดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน

๒.๑๔ การวิจัยการร่วมมือกับประเทศกลุ่ม ASEAN เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

๒.๑๕ การส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรมและความเป็นไทย (Thainess) ในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการ

๓. การวิจัยและพัฒนาเพื่อบริหารจัดการกระบวนการผลิต เครื่องจักรกล ชิ้นส่วนเครื่องจักร เครื่องมือวัด และควบคุมการผลิต บรรจุภัณฑ์และมาตรฐาน โดยมุ่งเน้นการวิจัยเทคโนโลยีดังนี้

๓.๑ การวิจัยเพื่อสร้างเทคโนโลยีสะอาดเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนเพื่อให้การใช้พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

๓.๒ การวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการที่ใช้ฐานเทคโนโลยีชีวภาพทั้งด้านการผลิตการบำบัดกากของเสียการนำกลับมาใช้ใหม่เช่นการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในพืชเศรษฐกิจ

๓.๓ การวิจัยเพื่อสร้างและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสินค้าและบริการ กระบวนการผลิตการปรับปรุงควบคุมตรวจสอบ/รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการและการบริหารจัดการของธุรกิจ

๓.๔ การวิจัยเพื่อสร้างเทคโนโลยีการบรรจุภัณฑ์เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ชุมชน

๓.๕ วิจัยพัฒนาด้านวัสดุศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต ทั้งในระดับชุมชนและอุตสาหกรรม

๓.๖ การวิจัยเครื่องจักรต้นแบบสำหรับการผลิตการควบคุมมาตรฐานต้นแบบเพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศเพื่อให้เกิดการพึ่งพาเทคโนโลยีภายในประเทศ

๓.๗ การวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเครื่องมืออุปกรณ์ ตรวจสอบหรือทดลองมาตรฐานคุณภาพสินค้า เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ

๔. การวิจัยเพื่อพัฒนาด้านการเงินและการตลาด โอกาสทางการตลาด โครงสร้างพื้นฐานการตลาด (Marketing infrastructure)

๔.๑ การวิจัยปัจจัยที่เอื้อและขัดขวางการขยายโอกาสทางการตลาดและการพลิกฟื้นธุรกิจเพื่อความอยู่รอด รวมถึงการสร้างและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ

๔.๒ การวิจัยและพัฒนาตลาด ระบบเศรษฐกิจของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อก่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่สำคัญในด้านต่างๆในการยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการโอท็อป OTOP ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๒. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพลดต้นทุนของกระบวนการผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมและเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยต่อสังคมได้อย่างเหมาะสม
๓. เพื่อให้เกิดกลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ผลผลิต

๑. วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้เทคโนโลยีใหม่ที่สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ รวมทั้งประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของสินค้าและบริการของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๒. ผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการของกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๓. กระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการ กระบวนการผลิต เครื่องจักรกล ชิ้นส่วนเครื่องจักร เครื่องมือวัดและควบคุมการผลิต บรรจุภัณฑ์และมาตรฐาน สำหรับกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๔. แนวทางการเพิ่มผลิตภาพและประสิทธิภาพในสำหรับการดำเนินงานและบริหารจัดการกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๕. กลไกในการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มโอท็อป (OTOP)วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๖. นโยบายเพื่อการพัฒนา กลุ่มโอท็อป (OTOP)วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๗. แนวทางการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจและการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มโอท็อป (OTOP)วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๘. ต้นแบบของการดำเนินงานเพื่อสร้างแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกลุ่มโอท็อป (OTOP)วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๙. กลไกในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ของกลุ่มโอท็อป (OTOP)วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
๑๐. รูปแบบการพัฒนา กลุ่มโอท็อป (OTOP)วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)ให้มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสภาพตลาด
๑๑. มีกระบวนการรองรับการถ่ายทอดหรือส่งต่อองค์ความรู้ไปสู่ภาคปฏิบัติในลักษณะต่างๆเช่นการสร้างและพัฒนาครูฝึก/ผู้สอน (Train the Trainer) ในสถานประกอบการเพื่อพัฒนาแรงงานแบบin-house training

หมายเหตุ

๑. งานวิจัยจะต้องมีสินค้าหรือบริการที่มี end user ที่ชัดเจนและใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรงร่วมในการดำเนินงานวิจัย รวมทั้งมีข้อเสนอแนะในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้

๒. องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยจะต้องมีความเหมาะสมและสามารถใช้ประโยชน์เหมาะกับระดับ SMEs นั้นๆ

๓. งานวิจัยจะต้องสามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในเชิงพาณิชย์ หรือเชิงสาธารณะ หรือเชิงนโยบาย (Policy)

๔. การวิจัยจะเน้นการพัฒนาวิสาหกิจสู่ตลาดสากล คือ ต่อยอดเชิงพาณิชย์ที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาดที่เน้นตลาดเฉพาะเจาะจง (niche market) เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ และเพิ่มรายได้ให้ผู้ผลิต

๕. วช. จะให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในประเภทกิจการที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- มีบทบาทที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้ระบุและอ้างอิงบทบาทด้านมูลค่าและสัดส่วนของหรือรายได้ของ SMEs ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

- ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับกิจการขนาดใหญ่หรือกิจการอื่นๆที่เกี่ยวข้องเช่นในรูปปรับช่วงการผลิตหรือเป็นแหล่งรับซื้อวัตถุดิบจากภาคการเกษตร เป็นต้น

- เป็นวิสาหกิจภาคการผลิตสินค้าขั้นกลาง (Intermediate Goods) ที่สนับสนุนหรือเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

- เป็นวิสาหกิจที่ใช้ทรัพยากรในประเทศเป็นหลัก หรือเพิ่มมูลค่าให้วัตถุดิบในประเทศ

- วิสาหกิจที่เป็นอุตสาหกรรมหรือบริการใหม่และเป็น knowledge based และ technology based industries/services ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในอนาคต

- วิสาหกิจอุตสาหกรรมหรือบริการที่มีศักยภาพในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

๖. วช. จะให้ความสำคัญกับประเภทกลุ่มโอท็อป (OTOP) วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ดังต่อไปนี้

● เครื่องหนัง	● สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ
● เครื่องไม้ /เฟอร์นิเจอร์	● ของชำร่วย / ของที่ระลึก
● เครื่องจักสาน	● เครื่องปั้น
● อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	● อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
● กลุ่มธุรกิจยานยนต์และชิ้นส่วน	● กลุ่มธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
● เครื่องจักรกล	● อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง
● ธุรกิจแปรรูปการเกษตร	● ธุรกิจด้านพลังงาน
● ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม	● อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์พลาสติก
● อุตสาหกรรม และบริการด้านสุขภาพ(สมุนไพร เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ การแพทย์เทคโนโลยีชีวภาพ)	● อุตสาหกรรมและบริการด้านการกีฬา และ ออกกำลังกาย(ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือ)
● ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเด็กและการดูแลผู้สูงอายุ	● ธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และธุรกิจสร้างสรรค์

● ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง	● การผลิตปัจจัยการผลิต
● ธุรกิจท่องเที่ยว	● การบริการด้านการศึกษา
● การขนส่งและโลจิสติกส์	● อุตสาหกรรมฐานการวิจัยและพัฒนา
● อุตสาหกรรมและบริการที่ใช้ฐานเทคโนโลยีชีวภาพ	● อุตสาหกรรมวัสดุก้าวหน้า